

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УПРАВНИ СУД
8 У 9910/16
22.03.2019.године
БЕОГРАД

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Весне Лазаревић, председника већа, Јелице Пајовић и Гордане Богдановић, чланова већа, са судским саветником Јеленом Драгојловић, записничарем, одлучујући у управном спору по тужби тужиоца Републичког јавног тужиоца, Београд, Немањина 22-26, поднетој против туженог Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, Београд, улица Булевар краља Александра 15, ради поништаја решења број: 07-00-02634/2015-03 од 27.04.2016. године, уз учешће заинтересованог лица Фонда за хуманитарно право, Београд, улица Дечанска број 12, чији је пуномоћник Михаило Павловић, адвокат из Београда, ул. Змаја од Ноћаја бр. 9/4, у правној ствари давања информација од јавног значаја, након усмене јавне расправе одржане дана 21.03.2019. године, у нејавној седници већа одржаној дана 22.03.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

I Тужба СЕ УВАЖАВА, ПОНИШТАВА решење Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, број 07-00-02634/2015-03 од 27.04.2016. године и предмет **ВРАЋА** надлежном органу на поновно одлучивање.

II ОДБИЈА СЕ захтев заинтересованог лица, Фонда за хуманитарно право из Београда, за накнаду трошкова управног спора.

Образложење

Оспореним решењем поништава се решење Министарства одбране Републике Србије- број: 4336-2 од 26.06.2015. године (став I). Налаже се Министарству одбране Републике Србије у Београду, да без одлагања, а најкасније у року од пет дана од дана пријема овог решења Фонду за хуманитарно право из Београда достави тражене информације, односно копије докумената у којима су садржане и то: документе из којих се може сазнати када је именован на место
начелника оперативног органа у Штабу 549. моторизоване бригаде Војске Југославије током сукоба на Косову 1999. године и до када се налазио на том месту, као и документе из којих се може сазнати да ли је данас активан

припадник Војске Србије и уколико јесте на ком је месту распоређен и са којим чином, с тим што ће пре достављања копија докумената заштитити податке о личности као што су: адреса становања, лични матични број грађана, датум рођења и сл. уколико су садржани у наведеним документима и исте учинити недоступним (став II). О извршењу решења из става II диспозитива Министарство одбране Републике Србије у Београду ће обавестити повереника у року од седам дана од пријема овог решења (став III). Ожалбеним решењем одбијен је захтев за приступ информацијама од јавног значаја наведеним у оспореном решењу.

Тужбом поднетом Управном суду дана 07. јула 2016. године, на основу члана 29. Закона о јавном тужилаштву и члана 11. став 3. и члана 18. став 3. Закона о управним споровима, тужилац је оспорио законитост решења туженог наводећи да је Министарство одбране Републике Србије, доставило иницијативу Републичком јавном тужиоцу за подношење тужбе у управном спору против наведеног решења. Тужилац налази да су побијаним решењем Повереника повређене одредбе члана 2. став 1, члана 8. став 1. и члана 9. став 1. тачка 3) и 5) Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, на штету јавног интереса. Цитирајући одредбе члана 2. став 1, члана 8. став 1. и члана 9. став 1. тачка 3) и 5), навео је да се предмет тражених информација у овом случају односи на податке статуса и кретања у служби у Војсци Југославије, као професионалног војног лица, на податке о дужности које је именовани обављао по ратној формацији и ратном распореду за време проглашеног ратног стања, као и податке да ли је именовани данас активни припадник Војске Србије и уколико јесте на ком месту је распоређен и са којим чином. Информације о статусу и кретању у служби у Војсци Југославије, као и о дужностима на којима је био на месту Начелника оперативног органа у Штабу 549. моторизоване бригаде Војске Југославије током сукоба на Косову 1999. године, не представља информацију од јавног значаја јер се ради о професионалном војном лицу, који је по ратној формацији извршавао своје Уставом и законом одређене послове и задатке, а чијим би одавањем настала штета по интерес Републике Србије и Војске Србије ако би се такви подаци уступили Фонду за хуманитарно право као овлашћеном лицу. Ово из разлога што радна и формацијска места у оквиру акта о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места подлежу заштитном режиму у смислу члана 32. Закона о тајности података („Сл. гласник РС”, бр. 104/09). Из наведеног, као и Уредбе о критеријумима за утврђивање података значајних за одбрану земље који се морају чувати као државна или службена тајна и о утврђивању задатака и послова од посебног значаја за одбрану земље које треба штитити применом посебних мера безбедности („Службени лист СРЈ”, бр. 54/94 и „Сл. гласник РС”, бр. 88/09 и 111/09), произлази да подаци који се траже представљају податке који су заштићени. За давање таквих података лицима која нису овлашћена да имају приступ тим подацима потребно је да се претходно изврши опозив тајности података сагласно Закону о тајности података, у противном лица која би дала такве податке без опозива тајности учинила би недозвољене радње због којих би имала последице. Подаци садржани у документима персоналне евиденције Војске могу се користити само за службене потребе и сматрају се поверљивим документима, а формацијска књига строго поверљивим документом. Свакако да структура војног кадра, њихове дужности, и њихов распоред на ратне дужности у складу са Планом одбране, представљају заштићене податке сваке државе, у сваком периоду без обзира на протек времена, па тако и Републике Србије, па би њиховим одавањем наступиле последице по интерес

земље, односно могла би бити угрожена одбрана земље, национална и јавна безбедност и међународни односи и да то јасно указује да је државни интерес претежнији од интереса јавности. С обзиром да су у овом случају испуњени услови за искључење и ограничење слободном приступу информацијама сходно наведеним одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја предложио је да суд донесе пресуду којом се тужба уважава и поништава оспорено решење.

Тужени орган је у одговору на тужбу остао при разлозима изнетим у оспореном решењу са предлогом да суд тужбу, као неосновану, одбије. Додатно је навео да наводи тужбе да је оспорено решење донето уз повреду члана 2. став 1, члана 8. став 1. и члана 9. тачке 3) и 5) Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, нису основани из разлога што је тужени све релевантне чињенице на које је Министарство одбране указало и образложило у ожалбеном решењу и поновило у одговору на жалбу ценио када је одлучивао по жалби тражиоца информација и о томе је свој став изнео у оспореном решењу. Аргументи првостепеног органа за ускраћивање приступа траженим информацијама засновани су само на констатацији да се ради о информацијама, односно документима за које је одређено да се чувају као тајна, без навођења у ожалбеном решењу, и једног разлога и доказа због којих би било оправдано ускратити приступ траженим информацијама, односно које би то тешке правне или друге последице наступиле омогућавањем приступа траженим информацијама. У одговору на наводе жалбе првостепени орган такође није навео разлоге нити доказе којима би оправдао одлуку да се ускрати приступ траженим информацијама. Неспорно је да су разлози на које се позива тужилац, попут угрожавања одбране и безбедности земље и могућност настанка штетних последица услед одавања поверљивих информација, Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописани као могући разлози ограничења права на слободан приступ информацијама од јавног значаја. Међутим, према поменутом члану 8. овог закона могућност ускраћивања приступа траженој информацији условљена је обавезом доказивања да је у конкретном случају то оправдано да би се заштитио претежнији интерес, а тужилац није навео ниједан аргумент због кога би било оправдано ускратити приступ документима који садрже податке о томе када је именован на место начелника оперативног органа у Штабу 549. моторизоване бригаде Војске Југославије током сукоба на Косову 1999. године и до када се налазио на том месту, као и о томе да ли је данас активан припадник Војске Србије и уколико јесте на ком је месту распоређен и са којим чином. Истакао је да се о опозиву тајности не може говорити без претходног проглашавања податка тајним у складу са Законом о тајности података што за тражене податке у конкретном случају тужилац није пружио доказе, позивајући се додатно и на члан 25. Закона о тајности података. Није јасно који План одбране земље је тужилац имао у виду, с обзиром да је актуелни План, Влада Републике Србије усвојила 27.12.2013. године, а да су захтевом тражене информације које обухватају период организовања Војске Југославије током 1999. године. Такође, тужилац поред тога што није пружио доказ да су тражени подаци означени као тајни и са којим степеном тајности у складу са важећим прописима, није навео, нити пружио доказ о томе на који начин би се достављањем тражених информација о томе када је именован на место начелника оперативног органа у Штабу 549. моторизоване бригаде Војске Југославије током сукоба на Косову 1999. године и до када се налазио на том месту, угрозила одбрана и безбедност земље, с обзиром да се односе на време од пре 17 година, као и на дужности именованог у оквиру формација

Војске Југославије, које су у међувремену као оружане снаге и престале да постоје, нити је навео на који начин би се угрозила одбрана и безбедност земље чињеним доступним информација о томе да ли је данас активан припадник Војске Србије и уколико јесте на ком је месту распоређен и са којим чином. Тужилац занемарује чињеницу да Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја не познаје ниједан апсолутни изузетак од права на приступ информацијама већ да су сви разлози релативни и условљени обавезом органа власти да у сваком конкретном случају утврди да ли би и које тешке правне и друге последице реално могле да наступе уколико би се тражене информације учиниле доступним јавности. Због свега наведеног, не стоје наводи тужиоца да би извршењем оспореног решења био повређен било какав јавни интерес, већ напротив, неизвршењем решења, било би онемогућено остваривање Уставом и законом загарантованог права тражиоца на информације настале у раду једног државног органа и тиме, тражиоцу информације нанета штета. На усменој јавној расправи, тужени је преко пуномоћника у свему остао при одговору на тужбу и разлозима изнетим у образложењу тужбом оспореног решења. Предложио је да суд тужбу одбије.

Заинтересовано лице Фонд за хуманитарно право преко пуномоћника оспорио је тужбу наводећи да сматра да је оспорено решење засновано на закону и у складу са релевантним међународним уговорима, праксом међународних судова и надзорних тела у области људских права, али и са претходном праксом Управног суда, док је насупрот томе, став тужиоца да је тзв. тест штете и тест јавног интереса, о процени претежности интереса између права јавности да зна и другог права или јавног интереса који се штити тајном непотребан, односно, да није потребно посебно доказивати да могу наступити последице по интерес земље, супротан не само Закону о слободном приступу информацијама од јавног значаја, већ и Закону о тајности података, а уједно је супротан пракси Управног суда, Европској конвенцији о људским правима, пракси Европског суда за људска права и другим документима. Истакао је да је заинтересовано лице невладина организација која се бави документовањем кршења људских права у време оружаног сукоба на територији бивше Југославије и да је у циљу истраживања почињених ратних злочина током сукоба на Косову, односно заговарања успостављања кажњивости за те злочине поднео захтев првостепеном органу за приступ информацијама од јавног значаја. Наводећи одредбе Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и Закона о тајности података истакао је да је Повереник у оспореном решењу исправно тумачио одредбу члана 9. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, образложивши да је на првостепеном органу да докаже претежнији интерес заштите одбране Републике Србије од интереса за слободан приступ информацијама од јавног значаја, што је Министарство одбране пропустило да учини. Такође, Закон о тајности података захтева да при одређивању тајности података овлашћено лице процењује могућу штету по интерес Републике Србије (члан 10. став 3) и да одлуку о одређивању степена тајности мора засновати на тој процени (члан 11. став 1), да та одлука мора бити образложена (члан 11. став 3) и најзад прописује за сваку ознаку тајности какву врсту штете треба да спречи (члан 14). Стога став Републичког јавног тужилаштва да није потребно показивати могућу штету није одржив ни према овом закону, по коме пролази да не само да је неопходно показати како штета по интересе Србије чини тајност податка претежнијим интересом од права јавности да зна када су та два права сукобљена, већ се од надлежних државних органа захтева да покажу могућност штете већ приликом

одређивања тајности података. Истакао је да не стоје наводи тужиоца да подаци који на основу Плана одбране представљају заштићене податке, не наводећи ког степена тајности, те да би њиховим одавањем могле наступити последице по интерес земље, односно да би могла бити угрожена одбрана земље, национална и јавна безбедност и међународни односи и да ово јасно указује да је државни интерес претежнији од интереса јавности, јер је потребно у сваком конкретном случају утврдити да ли је потребно одређени податак класификовати одређеним степеном тајности, којим би степеном тајности тај податак био означен, као и у образложењу одлуке навести којим се интересима Министарство одбране водило у сваком конкретном случају јер је за сваки степен тајности потребно доказати извесност настанка одређеног степена штете. Сматра да је од посебног значаја и члан 105. став 2. Закона о тајности података. Указао је на праксу Управног суда и на праксу Европског суда за људска права и Комитета Уједињених нација за људска права и истакао да ни Републички јавни тужилац, а ни Министарство одбране нису показали легитиман циљ, нити су на довољан и релевантан начин образложили разлоге због којих је неопходно да се подаци, који су настали пре 17 година, и то у раду Војске која више не постоји, прогласе за државну тајну, а такође није образложено и на који би начин одавање тих података довело до штете по интересе Републике Србије. Навео је да су у прилог става заинтересованог лица Резолуција 1954 и Резолуција о злоупотреби државне тајне и националне безбедности, Парламентарне скупштине Савета Европе, наводећи садржину тих докумената, као и садржину Смерница Европске Уније о праву на слободу изражавања из 2014. године, као и Глобалних принципа о националној безбедности и праву на информације. С обзиром на све наведено, предложио је да Управни суд донесе пресуду којом ће одбити тужбу тужиоца и потврдити оспорено решење, односно одлучити у спору пуне јурисдикције имајући у виду чињеницу да овај поступак предуго траје и да је довео до повреде права заинтересованог лица на суђење у разумном року. Захтевао је трошкове управног спора за састав одговора на тужбу од стране адвоката у износу од 16.500,00 динара са законском затезном каматом у складу са Законом о затезној камати од извршности одлуке до исплате. На усменој јавној расправи, заинтересовано лице је преко пуномоћника остало при датом одговору на тужбу. Указало је да је протекао сувише велики рок од 2015. године кад је заинтересовано лице затражило информацију од јавног значаја, због чега остаје и при предлогу из одговора на тужбу за доношење одлуке у спору пуне јурисдикције. Предложило је да суд тужбу одбије. Трошкове је захтевао као у одговору на тужбу, увећано за износ од 18.000,00 динара за приступ на јавну расправу, све са законском затезном каматом од извршности одлуке до исплате.

Управни суд је одржао усмену јавну расправу дана 21.03.2019. године, применом одредбе члана 34. став 2. Закона о управним споровима („Службени гласник Републике Србије”, бр. 111/09), у присуству пуномоћника туженог и пуномоћника заинтересованог лица, а у одсуству уредно позваног тужиоца, у складу са одредбом члана 38. Закона о управним споровима.

По разматрању навода тужбе, одговора на тужбу и свих списа ове управне ствари и навода изнетих на усменој јавној расправи, испитујући оспорени управни акт у смислу одредбе члана 41. Закона о управним споровима, након усмене јавне расправе одржане у смислу одредби члана 2, члана 33. став 1, члана 34. став 2. и члана 38. Закона о управним споровима, Управни суд је нашао да је тужба основана.

Према стању у списима предмета и разлозима образложења оспореног решења, овде заинтересовано лице Фонд за хуманитарно право у Београду поднело је

Министарству одбране Републике Србије захтев од 09.06.2015. године, за приступ информацијама од јавног значаја, којим је тражио информације када је Стојан Коњиковац именован на место начелника оперативног органа у Штабу 549. моторизоване бригаде Војске Југославије током сукоба на Косову 1999. године и до када се налазио на том месту, као и да ли је данас активан припадник Војске Србије и уколико јесте на ком је месту распоређен и са којим чином. Поступајући по наведеном захтеву, првостепени орган је ожалбеним решењем захтев одбио, са образложењем да се ради о подацима о дужности коју је као професионално војно лице у Војсци Југославије, обављао по ратној формацији и ратном распореду за време сукоба на Косову 1999. године и да се исти чувају као тајни подаци, у погледу чега се примењују опште мере заштите прописане одредбама Закона о тајности података (члан 32. тачка 11). Нашао је да су подаци о професионалним војним лицима садржани у документима персоналне евиденције који се воде по службеној дужности у складу са одредбама Правилника о персоналној евиденцији у Војсци Југославије, па би се давањем тражених информација утицало на смањење борбене готовости садашњих ратних јединица, угрозила оперативна и функционална способност Војске Србије за вршењем законом одређених задатака и мисија, одбрана земље и њена безбедност, као и лична безбедност припадника Војске Србије чији се подаци у конкретном случају траже, односно да би се њиховим одавањем нанела штета интересима одбране Републике Србије који претежу над интересом за слободан приступ информацијама од јавног значаја. Нашао је и да се предмет конкретног захтева односи на тражење личних података о припаднику Војске који се не могу учинити доступним јавности без сагласности лица на које се односе, а у конкретном случају лице чији се лични подаци траже, својим понашањем није дало повода за тражење информација, односно није обезбеђен његов пристанак, па у вези с тим није испуњен ни један од кумулативних услова прописаних за давање тражених података из члана 14. тачке 2) и 3) Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Одлучујући по изјављеној жалби Фонда за хуманитарно право на првостепено решење, Повереник је нашао да је погрешно првостепени орган када је ожалбеним решењем одбио захтев жалиоца с позивом на члан 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја из ралога што жалилац у смислу одредбе члана 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, има право да му се тражене информације учине доступним на начин како је то наложено у ставу II оспореног решења, а што је у складу са одредбом члана 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја која предвиђа могућности издвајања тражене информације од јавног значаја од осталих информација у документу у које орган власти није дужан да тражиоцу омогући приступ, јер би њихова доступност представљала прекомерну обраду података о личности, супротно члану 8. Закона о заштити података о личности, а на штету права на приватност. Тужени је нашао да би првостепени орган у конкретном случају ускратио приступ траженим информацијама из разлога тајности података на које се позвао у образложењу ожалбеног решења, да је *обавезан да у смислу члана 2. тачка 5) Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, докаже да је оправдано да то учини ради заштите претежнијих интереса*, односно, да су у конкретном случају испуњена два услова и то: да се ради о информацији или документу за који је прописом или службеним актом заснованим на закону одређено да се чува као тајна, односно који је доступан само одређеном кругу лица и други, да се ради о информацији или документу због чијег би одавања могле

наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом који претежу над интересом за приступ информацији. Оценио је да првостепени орган није пружио доказ да се ради о документу за који је прописом или службеним актом заснованим на закону одређено да се чува као тајна, нити је доказао да би услед његовог одавања могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом који претежу над интересом за приступ информацији. Првостепени орган није доказао на који начин би се, кроз предвидљиву штету која би могла настати угрозила оперативна и функционална способност Војске Србије за вршење законом одређених задатака и мисија, односно угрозила одбрана земље и њена безбедност чињењем доступних информација које се односе на тражене податке, па Повереник не налази да су тражене информације таквог карактера да би морале бити искључене слободног приступа на основу одредбе члана 9. тачка 5) Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Поред тога, имајући у виду да се ради о информацијама које се односе на припадника Војске који као професионално војно лице обавља службу у Војсци, а како жалилац није тражио да му се учине доступним било који други персонални подаци истог лица као што су адреса, лични матични број и сл., те како су тражене информације у вези са вршењем дужности професионалног припадника Војске, а не у вези са њиховим приватним животом, да је у конкретном случају испуњен услов из члана 14. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја да се тражене информације учине доступним, те да у том смислу сагласност истог лица није потребна јер је испуњен један од услова из члана 14. закона, за примену изузетака од права на приватност, а није прописано кумулативно испуњење свих услова из члана 14. Закона. Имајући у виду наведено, Повереник је на основу члана 23. и 24. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 233. став 1. Закона о општем управном поступку, одлучио као у диспозитиву решења.

Одредбом члана 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС”, бр. 120/04, ... 36/10), прописано је да се права из овог закона могу изузетно подврћи ограничењима прописаним овим законом ако је то неопходно у демократском друштву ради заштите од озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог на уставу или закону (став 1). Ниједна одредба овог закона не сме се тумачити на начин који би довео до укидања неког права које овај закон признаје или до његовог ограничења у већој мери од оне која је прописана у ставу 1. овог закона (став 2).

Одредбама члана 9. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, под насловом „Живот, здравље, сигурност, правосуђе, одбрана земље, национална и јавна безбедност, економска добробит земље и тајна”, прописано је да орган власти неће тражиоцу омогућити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја, ако би тиме: 1) угрозио живот, здравље, сигурност или које друго важно добро неког лица; 2) угрозио, омео или отежао спречавање или откривање кривичног дела, оптужење за кривично дело, вођење преткривичног поступка, вођење судског поступка, извршење пресуде или спровођење казне, или који други правно уређени поступак, или фер поступање и правично суђење; 3) озбиљно угрозио одбрану земље, националну или јавну безбедност или међународне односе; 4) битно умањио способност државе да управља економским процесима у земљи, или битно отежао остварење оправданих економских интереса; 5) учинио доступним информацију или документ за који је прописима или службеним актом заснованим на закону одређено да

се чува као државна, службена, пословна или друга тајна, односно који је доступан само одређеном кругу лица, а због чијег би одавања могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом које претежу над интересом за приступ информацији.

Одредбама члана 14. истог закона, под насловом „Приватност и друга права личности”, прописано је да орган власти неће тражиоцу омогућити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја ако би тиме повредио право на приватност, право на углед или које друго право лица на које се тражена информација лично односи, осим: 1) ако је лице на то пристало; 2) ако се ради о личности, појави или догађају од интереса за јавност, а нарочито ако се ради о носиоцу државне и политичке функције и ако је информација важна с обзиром на функцију коју то лице врши; 3) ако се ради о лицу које је својим понашањем, нарочито у вези са приватним животом, дало повода за тражење информације.

Одредбом члана 16. став 10. Закона слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да ако орган власти одбије да у целини или делимично обавести тражиоца о поседовању информације, да му стави на увид документ који садржи тражену информацију, да му изда, односно упути копију тог документа, дужан је да без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева, донесе решење о одбијању захтева и да то решење писмено образложи, као и да у решењу упути тражиоца на правна средства која може изјавити против таквог решења.

Одредбом члана 21. истог Закона, прописано је да се на поступак пред органом власти примењују одредбе закона којим се уређује општи управни поступак, а које се односе на решавање првостепеног органа, осим ако је овим законом другачије одређено. Одредбом члана 23. истог Закона прописано је да се на поступак пред Повереником примењују одредбе закона којим се уређује општи управни поступак, а које се односе на решавање другостепеног органа по жалби, осим ако је овим законом другачије одређено.

Одредбом члана 24. овог Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да орган власти доказује да је поступао у складу са својим обавезама предвиђеним овим законом (став 3). Повереник ће решењем наложити органу власти да тражиоцу омогући слободан приступ информацијама од јавног значаја, када утврди да је жалба основана (став 4).

Одредбом члана 233. став 1. Закона о општем управном поступку („Службени лист СРЈ”, бр. 33/97 и 31/01 и „Службени гласник РС”, бр. 30/10), прописано је да ако другостепени орган утврди да су у првостепеном поступку погрешно оцењени докази, да је из утврђених чињеница изведен погрешан закључак у погледу чињеничног стања, да је погрешно примењен правни пропис на основу кога се решава управна ствар, или ако нађе да је на основу слободне оцене требало донети другачије решење, он ће својим решењем поништити првостепено решење и сам решити управну ствар.

По налажењу Управног суда, из цитираних законских одредаба произлази: да је слободан приступ информацијама од јавног значаја право које се може изузетно искључити или ограничити само ако је то неопходно у демократском друштву ради заштите од озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог на Уставу или закону, и то из разлога који су као такви изричито прописани овим законом. Стога је, по схватању Суда, орган власти, који ради заштите претежнијег интереса одбије захтев тражиоца на приступ траженим информацијама од јавног значаја, дужан да докаже да је то неопходно у демократском друштву ради заштите од озбиљније повреде тог

претежнијег интереса, а сагласно правилима управног поступања, дужан је да у образложењу решења о одбијању захтева наведе јасне и одређене чињеничне и правне разлоге из којих произлази испуњеност свих законом прописаних услова због којих тражиоцу није омогућено остваривање права на слободан приступ траженим информацијама.

Следствено наведеном и правилима управног поступања која се односе на решавање другостепеног органа по жалби, Управни суд налази да је Повереник, који као другостепени орган, у поступку по жалби поништи решење којим је орган власти одбио захтев тражиоца из неког од разлога искључења и ограничења приступа информацијама, а затим применом члана 233. став 1. Закона о општем управном поступку, одлучи о захтеву тражиоца, тако што наложи органу власти да учини доступним тражене информације, дужан да у образложењу решења наведе јасне и одређене разлоге из којих несумњиво произлази закључак да орган власти није доказао да законом прописан као претежнији интерес због кога је ускратио право на приступ информацијама у конкретном случају не претеже над интересом за слободан приступ информацијама од јавног значаја, и то у односу на сваки од разлога због којих је првостепени орган у конкретном случају одбио захтев тражиоца информација.

Тужени орган је у образложењу оспореног решења, у односу на разлоге органа власти који се односе на заштиту тајности података као претежнијег интереса, оценио да орган власти није доказао испуњеност услова, јер није пружио доказ да се ради о документу за који је прописом или службеним актом заснованим на закону одређено да се чува као тајна, нити је доказао да би услед давања истог могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом који претежу над интересом за приступ информацији. Међутим, из образложења ожалбеног решења произлази да је Министарство одбране за тајност тражених података навело правне прописе и указало на разлоге због којих сматра да би се њиховим одавањем нанела штета интересима одбране Републике Србије. Будући да странке не споре да се ради о подацима из 1999. године, који се односе на податке о ратном распореду у време ратног стања, да се Закон о тајности података („Службени гласник РС”, бр. 104/09), примењује од 01.01.2010. године, а да је чланом 105. тог закона, прописано да од дана ступања на снагу овог закона, подаци и документа означени степеном тајности на основу раније донетих прописа задржавају врсту и степен тајности означен по ранијим прописима, те имајући у виду да се рокови чувања, односно престанка тајности података у односу на одређен степен тајности, одређују истим прописом, као и чињеницу да је орган власти навео које су последице давања тражених информација по овај интерес заштићен законом, Управни суд налази да образложење оспореног решења не садржи јасне и одређене релевантне чињеничне и правне разлоге за закључак да је несумњиво да орган власти није доказао да у конкретном случају заштићени интерес на који се позвао не претеже над интересом јавности да зна. Надаље, из образложења ожалбеног решења произлази да је Министарство одбране, као орган власти, одбило захтев тражиоца за слободан приступ траженим информацијама, налазећи да у конкретном случају интересу јавности да зна претеже заштита интереса одбране земље, заштита тајности податка и заштита приватности и других права личности, и да је за сваки од ових правних основа у датом образложењу навело одређене правне прописе и разлоге. Међутим, тужени у образложењу оспореног решења није навео разлоге због којих налази да Министарство одбране није доказало да у конкретном случају интерес одбране земље не претеже над интересом јавности да зна.

Са изнетих разлога Управни суд налази да разлози садржани у образложењу оспореног решења и докази у списима предмета не упућују на закључак да је одлука дата у диспозитиву тог решења у конкретном случају донета правилном применом Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, чиме су учињене повреде правила поступања прописана одредбама члана 199. став 2. у вези са чланом 235. став 1. и 2. Закона о општем управном поступку, које су од битног утицаја на правилност и законитост решавања ове управне ствари, због чега их је у поновном поступку потребно отклонити.

Суд је приликом одлучивања имао у виду све наводе туженог из одговора на тужбу из поднеска од 13.09.2016. године, као и речи на усменој расправи, којима тужени суштински допуњује разлоге из образложења оспореног решења, али налази да ови разлози не могу бити од утицаја на другачију одлуку о законитости оспореног решења у овом управном спору. Наиме, накнадним давањем разлога који нису садржани у образложењу оспореног решења не отклања се недостатак тог решења, јер образложење мора да је садржано у самом решењу, чиме се омогућава контрола да ли је чињенично стање правилно утврђено и да ли је правилно примењен одговарајући материјални пропис.

Са изнетих разлога Управни суд је на основу члана 40. став 2. и члана 42. став 1. Закона о управним споровима одлучио као у ставу I диспозитива пресуде. Тужени орган је дужан да у поновном поступку донесе ново на закону засновано решење о жалби заинтересованог лица, при чему је везан правним схватањем и примедбама суда у погледу поступка изнетим у овој пресуди у складу са чланом 69. став 2. истог закона. Будући да је Суд наложио туженом органу да отклони повреде правила поступка на које је указао овом пресудом, то нису испуњени услови из члана 43. став 1. Закона о управним споровима да суд уместо органа донесе одлуку како је то тужбом предложено.

Суд је одбио захтев заинтересованог лица за накнаду трошкова управног спора, с обзиром на његов успех у овој правној ствари, те је на основу чл. 67. и 74. Закона о управним споровима, а сходном применом чл. 151. и 153. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС”, број 72/11,...87/18), одлучио као у ставу II диспозитива пресуде.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
Дана 22.03.2019. године, 8 У 9910/16

Записничар,
 Јелена Драгојловић,с.р.

Председник већа - судија
 Весна Лазаревић,с.р.

За тачност отправка
 Управитељ писарнице
 Дејан Ђурић

БТ